

BONTON

Če bi danes sosed pozdravil soseda s priklonom in poljubom roke, bi bilo nenavadno in čudno, tako kot tudi slišati otroka, ki bi svoje starše v današnjem času vikal. Veliko pravil lepega vedenja se je s časom spremenilo, a dober dan, hvala in prosim še vedno niso izumrli, čeprav se nekaterim zdi da je tako. Pravila lepega vedenja prav gotovo našega sveta ne prevračajo, pač pa se spreminjajo skupaj z njim, zato jih moramo priznavati in večino tudi sprejeti. Veliko ljudi trdi, da so se včasih mladostniki lepše obnašali, kakor se mladina dandanes, ampak to je popolnoma subjektivno mnenje vsakega posameznika..

Psihološke raziskave ne poročajo o kakršnih koli upadih lepega vedenja. Bonton si več ljudi predstavlja, kot nekaj kar nas »drži nazaj«, nas »utesnjuje« ampak bonton je ravno zato narejen, da nam pomaga pri določenih situacijah, da lažje funkcioniramo v neki skupnosti naprimer: šola, služba, družina...

Če bontona nebi bilo, in bi vsak lahko počel vse kar bi hotel bi nastala neka anarhija, v anarhiji pa je seveda nemogoče biti produktiven in živeti neko dostojno sobivanje. Raziskave kažejo, da tisti ljudje ki imajo tak agresivni odnos in vedenje imajo nizko spoštovanje samega sebe. Skoraj v vseh primerih je jasno vidno, da posameznik ki se ne ceni ne more ustvarjati ustreznega pozitivnega odnosa z drugimi ljudmi, kajpa šele, da bi se z njimi lepo obnašal, se zahvalil jih zakaj poprosil in tako dalje. Jedro problema je seveda v posamezniku samem, oziroma v načinu sprejemanja samega sebe.

Za razvijanje primerne vedenja so zelo pomembni starši, seveda tudi šola, vrtec, vrstniki... Otroci v svojem razvijanju oponašajo starše, to pomeni, da če se bodo starši lepo obnašali, uporabljali besede »prosim«, »hvala«, »izvoli« se bo tudi otrok trudil tako obnašati in bo tudi ponosen na svoje lepo vedenje.

OSNOVNA PRAVILA BONTONA: v bontonu je pomembno, da najprej določite odnos z osebo s katero se kjerkoli srečate, ko veste za kateri odnos gre vam bo zelo lažje, vedeli boste, kdo bo prvi ponudil roko, kdo bo šel prvi v dvigalo in tako naprej, imate pa tri možnosti: *Prva je, da gre za delovno okolje, službeno, kjer gre za podrejen odnos oziroma nadrejen odnos, kjer imamo goste, gostitelje, in v tem odnosu se moramo zavedati, da nam sodobni bonton narekuje, da moramo v tem primeru spol in starost zanemariti. Naprimer v službi je šef mlajši od tajnice, ampak tajnica, ga mora kljub temu spoštovati, tako kot starejše ljudi. V tem odnosu ima nekako pravico odločanja seveda nadrejeni. (naprimer: nadrejeni ponudi podrejenemu roko prvi)

*Druga možnost je seveda odnos moški – ženska. Kjer naj bi veljalo, da se ženske odločamo, kar bi se dalo prikazati v številnih primerih. Saj enakopravnost še vedno ne izključuje kavalirstva.

*Tretja možnost je pa odnos med mlajšimi in starejšimi. Kjer ima pa starost odločno prednost. (naprimer: na avtobusu se spodobi, da se mlajša oseba umakne, da se lahko starejša usede)

PRAVILA BONTONA SPREJEMIH (kjer ne jemo za mizo) : Ko nazdravljamo s penino se kozarci ne smejo dotakniti. Na take slavnostne sprejeme oziroma večerje je prepovedano zamujati, razen če imamo zamujanju primeren položaj na sprejemu. prepovedani pa so seveda tudi mobilni telefoni.

Pazimo ,da jemo zmerno, vedno ko gremo iskat »dodatek« moramo zamenjati krožnik, ne smemo jesti preblizu mize s hrano, vendar se moramo odstraniti dovolj daleč, da drugih ,ki pridejo iskati hrano ne motimo. Bonton tudi pravi, da se nam ni potrebno odrekati hrani, ki je ne znamo ravno prefinjeno jesti, če pa sicer uživamo v njej.

PRAVILA PRI VEČERJI: Obstajajo tri osnovna pravila : prvo je ,da pribor vedno jemljemo od zunaj - navznoter, od zgoraj – navzdol. Drugo pravilo: toliko pribora ,kot imamo, toliko ga je treba porabit, če nam ga zmanjka smo storili napako. In še zadnje strogo pravilo določa to, da ,ko enkrat začnemo jesti, pribor ne sme več priti v stik s prtom, pribor ne sme viseti čez krožnik, ampak mora biti noter v krožnik, roglji vilic pa morejo biti obrnjeni navzgor. Rezilo noža pa vam mora biti vedno obrnjeno v prsi, če imate nož obrnjen v tistega ,ki sedi nasproti vas pa mu »želite« nekaj slabega, grdega...

PRAVILA PRI ROKOVANJU: V pozdrav iztegnjena roka je dokaz miroljubnosti, nenapadal-nosti. Dokaz, da v njej ni meča ali drugega orožja. V širšem smislu je izraz naklonjenosti, veselja nad snidenjem. Ali spoštovanju. Včasih tudi vzvišene milostnosti. Stisk roke ni rokoborski prijem, pa tudi mlahavo seganje v dlan ne. Rokujemo se ob svidenjih po daljšem času, roke pa si stisnemo ob slovesu za daljši čas. Rokujemo se tudi, če smo zakaj hvaležni, in bi se radi zahvalili, s stiskom roke tudi zapečatimo obljubo.

PRAVILA PRI TELEFONIRANJU: Tudi za telefoniranje, ki je v današnjem času prišlo že zelo v navado obstajajo pravila iz bontona. Tisti, ki kliče, pove svoje ime in priimek. Če kličete privatno telefonsko številko, se klicani ni dolžan predstavljati, čeprav mu tega nihče ne brani. Osredotočimo se na bistveno in ne preskakujemo s teme na temo. Ne segamo po nepotrebem v besedo. Ko telefoniramo, pazimo, da ne govorimo nerazločno, in ne pretiho in ne preglasno.

Sodobni bonton nam narekuje, da je vsaka ženska nad osemnajstim letom gospa, in ne več gospodična in da danes za naziv »gospa« ni potrebna niti poroko, niti izobrazba, ampak tista zmožnost ekonomske samostojnosti, ki je določena z umetno mejo.

Literatura in viri :

Jože Šircelj, MODERNI POSLOVNI BONTON

Internet: <http://tvslo.si/predvajaj/turbulenca-bonton/ava2.29623277/>